

Urząd Miasta Hajnówka

Kategoria

- Dla mieszkańca

Dowództwo WOT kontynuuje tradycje Komendy Głównej Armii Krajowej. Ta najmłodsza formacja Sił Zbrojnych, integralna część polskiej armii, dziedziczy tradycje, dorobek, dzielność i nieustępliwość żołnierzy Armii Krajowej. Od początku formowania Wojsk Obrony Terytorialnej pewne było, że tradycje formacji lokowane będą w Armii Krajowej.

Idea połączenia służby wojskowej z życiem i pracą cywilną jest fundamentem kultury organizacyjnej w Wojskach Obrony Terytorialnej, formacji, której główną składową są podobnie jak w Armii Krajowej żołnierze - obywatele. Armia Krajowa i Wojska Obrony Terytorialnej - te dwie formacje dzieli czas, ale łączy system wartości. W szeregi AK, poza trzonem tworzonym z żołnierzy zawodowych, włączano ochotniczo dorosłych, studentów, młodzież inteligencką i robotniczą, harcerzy. Terytorialsi, jak niegdyś AK-owcy, mają bardzo silną motywację do służby i kierują się tymi samymi przekonaniem,

gotowością obrony własnej Ojczyzny. Nacisk w obu formacjach kładziony był i jest na samodzielność i inicjatywę, wychodzenie z pomysłami i myślenie nieszablonowe - działania niekonwencjonalne. Podobny jest też zaczepny charakter walki, w myśl zasady: uderz i wycofaj się (np. napady i zasadzki ogniowe prowadzone przez AK). Nękanie ewentualnego okupanta, budowanie silnego oporu społecznego, operacje specjalne, te kierunki budowania potencjału żołnierza OT, pozostają niezmiennie z czasów działania Polskiego Państwa Podziemnego.

*- Dzisiaj, kontynuowanie misji oddziałów Armii Krajowej, pododdziałów Narodowych Sił Zbrojnych, podziemnych organizacji niepodległościowych, czyli wszystkiego co składało się na Polskie Państwo Podziemne, jest postawieniem tej symbolicznej „kropki nad i” w ich zwycięstwie, jest doprowadzeniem do tego, że wszystko o co walczyli, za co umierali a dziś stanowi nasz system wartości, dowodzi tego że wygrali, że to wszystko przetrwało - mówi Dowódca WOT, gen. broni Wiesław Kukuła. Na jego wniosek, już na początku tworzenia się WOT, Prezydium Zarządu Głównego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej (ŚZŻAK) jednogłośnie zaakceptowało prośbę o wyrażenie zgody na umieszczenie na tarczy Orła WOT, Znaku Polski Walczącej („Kotwicy”) oraz na dziedziczenie tradycji przez Dowództwo oraz Brygady Obrony Terytorialnej. **28 czerwca 2017** - Dowództwo WOT uroczysto przejęło dziedzictwo tradycji Komendy Głównej Armii Krajowej, a w dniu **27 września** - obchodzone jest święto WOT, na pamiątkę **27 września 1939**, utworzenia Służby Zwycięstwu Polski, zmienionego na Związek Walki Zbrojnej a **14 lutego 1942 roku** przemianowanego na **Armię Krajową**. Żołnierze WOT otrzymali także od prof. Leszka Żukowskiego, byłego prezesa Światowego Związku Żołnierzy AK, „Testament żołnierzy i obywateli Polskiego Państwa Podziemnego”.*

Dlaczego 14 lutego jest ważną datą w WOT?

We wrześniu 1939 roku, po ataku Niemiec na Polskę, i kolejnym ataku ze strony Rosji Sowieckiej, w nocy z 26 na 27 września 1939 r., oficerowie Wojska Polskiego zdecydowali o powstaniu pierwszej konspiracyjnej organizacji - **Służby Zwycięstwu Polski, przekształconej w listopadzie w Związek Walki Zbrojnej**, podlegającemu Rządowi RP na uchodźstwie. Był to początek jedynej w historii świata powszechnego ruchu oporu, który przybrał formę, którą trafnie określa się **jako Polskie Państwo Podziemne**. Powstawały struktury tajnego podziemia, które miały za zadanie utrzymać w ciągłości administrację państwową zdolną do działania w czasie niewoli, ale przede wszystkim zdolną do szybkiego odbudowania państwa po wojnie. Polskie Państwo Podziemne to jedyna w skali światowej organizacja, w której mimo terroru okupanta funkcjonowały wszystkie organy państwowe, zarówno cywilne, jak i wojskowe. Działali tajni burmistrzowie, wójtowie i sołtysi. Departament Szkolnictwa prowadził tajne nauczanie, gdzie matury i dyplomy miały być honorowane po wojnie. Tajne magisteria uzyskało 800 osób, doktoraty 48 osób a habilitacje 19 osób. Działały podziemne Sądy Cywilne i Specjalne, wydając wyroki, w tym wyroki śmierci na katach Polaków.

14 lutego 1942 r., to data szczególna w historii Polski, jest to dzień przekształcenia przez gen. Władysława Sikorskiego, Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową. Komendantem AK został **gen. Stefan Rowecki ps. „Grot”** (stąd także nazwa karabinka dedykowanego żołnierzom OT - **MSBS „GROT”**). Trwały przygotowania do powstania powszechnego, prowadzono walkę bieżącą, wywiad, sabotaż i dywersję. Silnie rozwinięta była walka cywilna, co było ewenementem na skalę światową. W 1945 roku, przegrana Niemiec, prowadzona przez Stalina własna polityka i zgoda Wielkiej Trójki na oddanie Polski Związkowi Sowieckiemu, zakończyła plany Rządu RP na uchodźstwie i Armii Krajowej utrzymania władzy w Polsce po wojnie. NKWD i SMIEK mordowało żołnierzy AK a Związek Sowiecki zastępował polskich patriotów swoimi przedstawicielami. Ostatni Komendant AK, gen. Leopold Okulicki zdecydował o rozwiązaniu Armii Krajowej 19 stycznia 1945 roku. Generał został podstępnie wywieziony do Moskwy i zamordowany. Ci, którzy nie złożyli broni i nie ujawnili się, pozostali w dalszej walce przeciw Sowiecom - już jako Żołnierze Niezłomni, a ich święto przypada 1 marca.

Symbole oraz nazewnictwo w WOT - to tradycje AK

Patroni brygad, to Bohaterowie, których cechy osobowości i męstwo są dla żołnierza WOT wyznacznikiem do naśladowania. Wśród patronów jest **jedna z dwóch** kobiet generałów w WP, **jedyna kobieta - żołnierz „Cichociemna”**, 82% (14 patronów na 17 jednostek Obrony Terytorialnej) - ma rodowód z Armii Krajowej, 35% (5/17) to Cichociemni - „komandosi” II wojny światowej, 35% (6/17) to Żołnierze Wyklęci - Niezłomni, 52% (9/17) zamordowani przez sowieków/NKWD za niezłomną postawę. Aż 41% (7/17) z nich nie ma ustalonego miejsca pogrzebania ciała, żołnierze OT biorą czynny udział w poszukiwaniach szczątków Bohaterów, w tym swoich Patronów brygad.

Kursy oficerskie i podoficerskie, które kształcą młode kadry Terytorialsów to **szkoła podoficerska SONDA oraz kursy oficerskie AGRYKOLA**. Ich nazwy mają źródło w nazwie kursów konspiracji Armii Krajowej. Szkoła Podoficerska „**SONDA**” to akronim nazwy **Szkoła Niższych Dowódców**. Jej początki sięgają 1944 roku, kiedy to decyzją Komendy Głównej AK zlikwidowane zostały szkoły podchorążych rezerwy piechoty, a w ich miejsce powstały zastępcze kursy szkolenia niższych dowódców. Z kolei, nazwa **AGRYKOLA, kurs na oficerów w WOT**, nawiązuje do szkoły podchorążych rezerwy piechoty „Agrykola”, założonej w 1941 roku przez Kedyw Komendy Głównej Armii Krajowej. **Strona wizualna symboliki WOT nawiązuje do tradycji Armii Krajowej**. Decyzją ministra obrony narodowej z dnia 10 maja 2019 r. wprowadzono **oznaki rozpoznawcze** jednostek wojskowych Wojsk Obrony Terytorialnej. Oznaka WOT w swojej centralnej części ma, otoczony wieńcem liści dębowych i laurowych, znak "Polski Walczącej" - gdzie "P" symbolizuje Polskę i Polaków, a "Kotwica" oznacza nadzieję lub "W" - walkę. Liście dębowe i laurowe są alegorią męstwa, odwagi i zwycięstwa. Całość otacza pierścień, który symbolizuje zbiór Polaków, Polaków-patriotów oddanych swojej Ojczyźnie. Nad oznaką umieszczone jest motto WOT: "Zawsze Gotowi, Zawsze Blisko". Wniosek o umieszczenie Znaku Polski Walczącej („Kotwicy”) na tarczy Orła WOT został pozytywnie rozpatrzony przez Prezydium Zarządu Głównego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Ówczesny Prezes Zarządu Głównego ŚZŻAK, prof. dr. hab. Leszek Żukowski poinformował, że „*Prezydium z uznaniem przyjęło deklarację kontynuacji przez Dowództwo Wojsk Obrony Terytorialnej tradycji Armii Krajowej i jej Komendy Głównej, jako siły reprezentującej walkę całego narodu o wolność i niepodległość naszej ojczystej ziemi*”. **Orzeł WOT** - nawiązuje do wizerunku „Orła Białego” z okresu II Rzeczypospolitej. Orzeł ze wzniesionymi skrzydłami głową zwróconą w prawo, siedzący na tarczy amazonek, na szlaku tarczy widnieje 13 gwoździ, w centrum tarczy wypukły emblemat Polskiego Państwa Podziemnego. **Sztandary brygad** w swojej symbolice nawiązują do tradycji AK i walki o Niepodległość, mają na płacie litery „AK”. **Odznaka Pamiątkowa Dowództwa WOT**, tutaj natomiast *kolorem przewodnim jest kolor czarny, nawiązujący do zwyczaju malowania w okupowanej Warszawie symboli Polski Walczącej farbą smolistą przez pododdziały harcerzy i żołnierzy Armii Krajowej*. Tło odznaki wypełniają symbole Polski Walczącej oparte na wieńcu laurowym.

To duma i honor troszczyć się o Bohaterów z AK

Żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej mają pod swoją opieką blisko 900 kombatantów, żołnierzy AK i bohaterów wojennych. Opieka i troska o kombatantów, to szczególna rola, jaka przypisana została żołnierzom Wojsk Obrony Terytorialnej. Terytorialsi jako młodszy towarzysze broni - stoją z nimi ramię w ramię - każdego dnia i na każde wezwanie - pomoc przy codziennych czynnościach, dostarczenie posiłków, zakupy i transport do lekarzy, pomoc przy procesie szczepień podczas pandemii COVID-19. Niestety, ta wspaniała drużyna coraz częściej doświadcza niepowetowanych strat. Kombatanci, z którymi jeszcze przed chwilą mogliśmy rozmawiać, podziwiać ich bohaterstwo, cieszyć się z ich towarzystwa, planować wspólne przedsięwzięcia, dawać radość życia - jeden po drugim odchodzą na wieczną wartę. Nie ma ich fizycznie między nami, ale nie umarli, dopóki żyją w pamięci i sercu.

Żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej hołdując pamięci o zmarłych Bohaterach dbają o miejsca, które upamiętniają ich życie i zasłużony odpoczynek, oraz troszczą się o to, by zawsze pozostawali w pamięci. Brygady OT zawsze porządkują przed świętami religijnymi i państwowymi, kilkaset grobów i miejsc pamięci żołnierzy AK. Na Ich grobach, nigdy nie zabraknie także światełka w kolejne rocznice śmierci.

Maria KOŁTUNOWSKA
Zespół prasowy WOT

Source URL:

<https://hajnowka.pl/aktualnosc/dla-mieszkanca/2192-tradycje-ak-w-wot-80-rocznica-przemianowania-z-wiazku-walki-zbrojnej>